

Veerle Solia

Van: Mediadoc <fa634702@skynet.be>
Verzonden: donderdag 13 september 2012 10:39
Aan: Mediadoc
Onderwerp: Groene Belg 775: Populisme à la Knack / Belastingparadijs België / Lezersreacties / Kruisende Nachtelijke Schepen

De Groene Belg 775

Onafhankelijk Belgisch e-dagblad - 13/09/2012 - 11 pagina's

Knacks Populisme / Belastingparadijs / Lezers / Kruisende Schepen

*Hoe het volk naar de mond praten ?
Knack leert er u alles van*

U ook al opgevallen hoe militant rechts de commerciële media de jongste dagen soms uit de hoek komen ?

In Nederland werd SP-lijsttrekker Emile Roemer in het 'cravattentijdschrift' Quote afgebeeld met een kettingzaag en veel bloed er rond. De Telegraaf tackelde de kopman van de Socialistische Partij dagelijks met de voeten vooruit. De ochtend na de verkiezingen - gewonnen door de liberale VVD van ex-premier Rutte (41

zetels) en de PVDA (van Diederik Samson, 39 zetels), terwijl de SP op 15 zetels blijft steken - noteert Hugo Camps in De Morgen dat De Telegraaf, "die populistische krant" "wekenlang een vooroorlogse haatcampagne heeft gevoerd tegen links. Roemer en Samson: nog net geen terroristen." Maar niet alleen de kranten gingen er hard tegenaan. De voorzitter van de Nederlandse patroonsorganisatie, noemde het SP-programma 'gru-we-lijk'. Roemer had immers laten weten dat hij bedrijven zoals Shell zou doen afdokken. Maar zie, Roemers SP werd in de peilingen én de verkiezingen alweer voorbijgestoken door de Partij van de Arbeid. Die is altijd wel te vinden voor nog een compromis met de rechts liberalen. En rechts zijn die in Nederland echt wel. Rutte schaarde zich openlijk aan de kant van bondskanselier Merkel én tegen de plannen van de socialistische president Hollande.

In eigen land had onder andere de webstek **Express.be** kritiek op "de Franse oplossing" van "hogere belastingen". "**Deze man wil van Nederland een tweede Frankrijk maken**" titelde de webstek op 10 september bij een artikel over Diederik Samson. De titel was niet positief bedoeld. Het betrof een stukje dat Express.be overnam van het webmagazine 'Nine to Five'. Dat stelde: "Samsom wil uw zelfverdiende geld 'eerlijker' en 'socialer' besteden. Dus pakt-ie het af. Ineens is belastingvlucht het redelijk alternatief." "Iedereen die gematigd succesvol is, moet overwegen het land te verlaten. En multinationals trouwens ook, want ook voor deze werkgelegenheidsfabrieken worden de tarieven verhoogd."

Twee Rikken tegen Belgische vermogensbelasting

Ook Knack voert mee de rechtse forcing. Vorige week werd centropartij CD&V op de cover afgebrand: "**CD&V uitgespeeld**" stond er geblokletterd boven een fotomontage van Kris Peeters, de ex-UNIZO-topman die tot minister-president geparachuteerd werd - en Steven Vanackere, de ACW-man in de Belgische regering. Binnenin nam Rik Van Cauwelaert het zowel in zijn edito "**De wrevels van Kris Peeters**" als in zijn coververhaal "**CD&V tussen hamer en aambeeld**", voluit op voor de schijnbaar veel geplaagde Vlaamse "minister-president".

RVC had het ook over de 'Vlaamse' wrevel over de jongste fiscuswet. "**België evolueert naar een fiscale politiestaat**" laat RVC een VUB-professor beweren. Even later citeert hij een wel heel groot financieel expert: "**Vermogensbelasting is de belasting op wat overblijft nadat je belastingen hebt betaald**". Bedenker van die scherpe zinnigheid: Rik Torfs, gewaardeerd komiek in tal van TV-shows en voor CD&V ook in de senaat.

Ja, 'Vlaams' rechts is volgens RVC bezorgd over de "regeringsaanpak die regelrecht leidt tot het opstellen van een **vermogenskadaster**, de eerste etappe op weg naar een vermogensbelasting".

Schandalig nietwaar. Maar wacht, RVC heeft nog meer onheil in petto: "Het voorstel van minister Vanackere om de **roerende voorheffing** op 25 % te brengen, is een nieuwe poging om een raid op het financiële vermogen van de Belgen te organiseren." Een "raid" . . . Op het vermogen van de Belgen ? Alle Belgen ? Wacht, ik vergat een tussenzin in te tippen. Na het woord Belgen vertelt RVC er ons dit bij: "een vermogen dat zich grotendeels in **Vlaanderen** bevindt".

Je zou voor minder CD&V-er Vanackere banbliksemen. Om de Parti Socialiste te plezieren licht hij zijn eigen volksgenoten op. De PS die samen met de andere Franstalige partijen bezig is de uitvoering van de jongste staatsafbraak op de lange baan te schuiven. Want zo frist RVC ons het geheugen op, "**Wallonië kan de komende jaren onmogelijk voort zonder de jaarlijkse transfer van zo'n 6 miljard euro vanuit Vlaanderen**".

Dat de 50 grootste bedrijven in België jaarlijks voor meer dan **13 miljard** euro aan **belastingen ontwijken** en ontduiken, moest Van Cauwelaert dat ook niet vermelden ? Kwestie van de transfers in hun context te zetten. En hoeveel transfers gaan er vanuit de rijkste provincie van het land - het gedriedeelde Brabant - naar bv. Limburg ? Zet RVC die twee straks ook tegen elkaar op ? (Zeker als de vrees die nu opduikt, waarheid wordt, dat Ford Genk zou sluiten.) Het kan toch niet dat de hardzwoegende Vlamingen voor die ook al in het groen wonende Limburgers blijven opdraaien ?

Enfin, dat **RVC niet gelukkig is met het Belgisch beleid**, is duidelijk. Zo klaagt hij er over dat "**de Vlaamse minister-president ook niet geholpen wordt door de federale regering die alle noodzakelijke economische en sociale maatregelen voor zich uit heeft geschoven**." Noodzakelijke maatregelen ? Welke ? Daar kan op zijn minst over van mening verschild worden.

Zelfs in Knack moeten ze dat toegeven want even verder volgt een artikel met als titel. "**Eigenlijk functioneert België perfect**." Aan het woord: de Nederlandse professor bestuurskunde Walter Kickert. En ook artiesten waarderen België. De geniaalste van de zes Monty Pythons - regisseur Terry Gilliam - zegt dat "**België mij altijd gefascineerd heeft**." Hoe komt het toch dat dit land "**mensen heeft voortgebracht met een haast grenzeloze verbeelding zoals René Magritte en James Ensor** ?" "Het moet te maken hebben met die meertaligheid, met die status van tussenland. Als Belg voel je van nature aan dat ideniteit iets vluchtigs is. Dan besef je vanzelf dat niets is wat het lijkt."

Denkt u nu ondertussen niet dat de Knack van vorige week toch nog bijna unisono een pro-Belgische bedoening was. Dan hebt u het stuk niet gezien over het NVA-boek "**België, land zonder grens**". 4 pagina's lang NVA-wijsheden over toch al te vaak criminele immigranten. Waarmee mede-auteur en N-VA-kamerlid Theo Francken het niet had over iemand zoals de Fransman Bernard Arnault. Die is - zo weblogde Francken zondag nog - meer dan welkom.

Mag het een beetje consequent blijven ?

Eigenlijk hield Knack **de NVA-leeuwen de voorbije weken opvallend binnensblaads**. Geen Bart De Wever meer voluit over de hele cover sinds het 10 juli-nummer met de ogen van BDW en de "**NVA grijpt de macht**"-titel. Maar deze week - 12/9/2012 - krijgt NVA's numero duo wel de **cover**. "**Zeker van de zege: Geert Bourgeois (NVA): Vooral Open VLD zal klappen krijgen**". Binnenin 4 pagina's interview. Met daarin een opvallende uitspraak. (Ook in een tussentitel hernomen). Het is blijkbaar niet langer "wat Vlamingen zelf doen, doen ze beter". Neen. Knack tussentitel: "**Geert Bourgeois: 'Ik zeg altijd: wat we zelf doen, doen we zelf**." Moet je daar nu een oosterse wijsheid achter zoeken of vereenzelvigd Bourgeois zich met Maurice van FC De Kampioenen ?

Vergeleken met het "**jammer genoeg**" - "**hand op onze rug gebonden**" - interview met martelaar voor de 'Vlaamse' zaak Bourgeois, leest het edito van Van Cauwelaert deze week in Knack een stuk vlotter. De titel ? "**Een nieuwe Belg**". De Franse zakenman **Bernard Arnault** wil Belg worden. Nobel streven ? Ingegeven door 's mans wens om de verhoogde Franse belastingen te ontwijken. Ook alweer het werk van een Parti Socialiste ! Arnault zou overigens een U-bocht op het oog hebben, richting Monaco. En vindt RVC dat niet logisch, nadat hij vorige week uithaalde naar een Belgische aanzet tot vermogensbelasting ?

Neen, **nu verwijt Van Cauwelaert, Arnault toch wel dat die zich bedient van de Europese Unie**. En kijk, RVC herinnert zich plots dat "**zo'n 115 miljoen Europeanen door armoede en sociale uitsluiting worden bedreigd**." Dat schrijft hij dus in zijn veelgelezen edito. Wellicht had hij er echter niet op gerekend dat iemand hem nog zou aanrekenen dat hij amper een week voordien nog de Belgische aanzet tot een vermogensbelasting had afgebrand.

Mag het een beetje consequent blijven ? De ene week meedoen aan de instinctieve afkeer voor meer belastingen zonder te zeggen voor wie die belastingen er zijn, én wie er beter van wordt. De volgende week meesurfen op de golf van afkeer voor een incivieke rijke Fransman om zo 'progressief' over te komen.

Het lijkt wel het gedrag van de jonge De Morgen-hoofdredacteur Wouter Verschelden die naar aanleiding van de vrijlating van Michéle Martin dit schreef:

W. V.

"Dat een deel van de media in de zaak Martin de populistische toer op gaat, is hoogstens ergerlijk, maar niet schadelijk. De populistische houding van leidinggevende politici is dat wel."

Als journalisten dat gaan geloven . . .

Jan-Pieter Everaerts

PS Een lezer brengt op donderdagochtend deze cijfers aan die ik nog niet kon checken: "Arnault zit op een pak poen (30 mia) dat dus drie keer groter is dan de belastingsinspanning die men aan allé Franse gezinnen samen gaat "vragen" voor 2013, ofte 10 mia€. Niet slecht." La Libre meldt dan weer dat Arnault naar België komt niet alleen om aan belastingen te ontsnappen maar ook om zijn erfenissen te "regelen".

PS 2 Anders dan uit het bovenstaande zou kunnen blijken, heb ik persoonlijk niets tegen Rik Van Cauwelaert. Integendeel. Hij is één van de weinige journalisten waarmee je tenminste kan discussiëren. Maar als het om de centen gaat - om miljarden belastingen en om alle sociale gevolgen vandien - moet ook hij bij de les blijven. Dit edito werd hem trouwens de avond voor publicatie op voorhand toegezonden. En hij mag er ook altijd een reactie / recht van antwoord op inzenden.

OPINIE

"Belastingparadijs België"

***België is een belastingparadijs voor inkomsten uit kapitaal.
Hoog tijd om ons fiscaal systeem te hervormen!***

Wanneer we zeggen dat België een belastingparadijs is voor inkomsten uit kapitaal, verwijt men ons dat we overdrijven en schernt men met de zelden toegepaste 34% vennootschaps-belasting. **De feiten bevestigen** echter wat wij zeggen.

We nemen het farmaceutisch bedrijf Glaxo Smith Kline (GSK) als voorbeeld. Dit bedrijf, dat het vaccin tegen de A/H1N1-griep fabriceert, heeft 2,3 miljard euro verdiend tijdens de pandemie van 2009-2010. Van dit bedrag wordt 1 miljard als octrooirechten (royalties) doorgestort aan de Belgische dochteronderneming van GSK in Rixensart. Dankzij het Belgische fiscale regime dat octrooi-inkomsten vrijstelt van belastingen en de notionele interest waarmee fictieve interesten kunnen worden afgetrokken, werd het miljard van GSK slechts tegen 3% belast.

GSK: 892 miljoen euro 'ontweken'

Volgens het magazine 'Le Vif' dat de zaak aan het licht bracht, kon GSK van 2008 tot 2011 **zomaar 2,6 miljard van zijn belastbare grondslag aftrekken**, waardoor het bedrijf 892 miljoen euro niet moest betalen. En dat op het hoogtepunt van de crisis, terwijl de openbare financiën er heel slecht aan toe zijn. Dit is overigens nog maar het topje van de ijsberg, want het Britse bedrijf maakt ook gebruik van postbusbedrijven in andere belastingparadijzen om belastingen te ontwijken.

GSK is natuurlijk niet de enige die dit doet. Alle multinationals doen het.

Het systeem hervormen

Om zich te verdedigen zullen deze bedrijven aanvoeren dat dit **allemaal perfect legaal** is. En ze hebben gelijk! Ook al is hun gedrag onethisch, ons fiscaal systeem staat het hen toe. Het is dat systeem dat aan de kaak moet worden gesteld.

Ook **het gebrek aan fiscale samenwerking in Europa** maakt dat ondernemingen tegen elkaar op concurreren, postbusbedrijven oprichten en geld doen circuleren via ingewikkelde juridische constructies, teneinde belastingen te vermijden. Zelfs particulieren, zoals de Franse belastingsvluchtelingen, komen zich bij ons vestigen om te ontsnappen aan de vermogensbelasting.

De morele verantwoordelijkheid van ondernemingen

Het is hoe dan ook **schandalig** te zien dat werknemers als citroenen worden uitgeperst, dat gepensioneerden 10 tot 15% belastingen betalen op een inkomen van amper 1.000 euro en dat de werkloosheidsuitkeringen worden afgekald, terwijl de verschillende vestigingen van multinationals elkaar de miljarden doorspelen en zo astronomische dividenden boeken, zonder enige retour voor onze economie.

De ondernemingen moeten bijdragen aan de algemene welvaart, in plaats van de Staat en de burgers te verarmen door belastingen te ontwijken. Het moet maar eens gedaan zijn met de **fiscale cadeaus** aan ondernemingen **zonder een rendement op investering in de vorm van banen en fiscale inkomsten**. Het is niet door in de zakken van de kleine belastingbetaler te zitten dat we de economie er terug bovenop zullen helpen.

<http://www.abvv.be>

LEZERSREACTIES

Boek: Paul Dirkx over "De ethnische concurrentie"

JP, Ik weet niet hoe jij het doet/volhoudt, T.

Antwoord: Doorwerken. Elke dag. En verpozen in de natuur. Vg, JP

"De Franstaligen wilden geen tweetaligheid"

Dag JP,

Interessant artikel. Een belangrijk onvermeld detail. Oorspronkelijk streefde de Vlaamse beweging naar **een volledig tweetalig België**, maar **dat zagen de Franstaligen niet zitten**. Stel je voor dat zedat Vlaamse boerentaaltje zouden moeten leren. Dus is er dan maar geopteerd voor homogene taalgebieden. Zo hebben de Franstaligen mee de eerste steen gelegd van de Vlaamse staat: de grenzen ervan. Die neerbuigende houding tegenover Nederlandstaligen is een belangrijke factor in het ontstaan van het Vlaamse ressentiment. Het duikt bijvoorbeeld ook op in de keuze van Etienne Vermeersch voor de Gravensteengroep.

groetjes, p.

Welke "Franstaligen" ?

Antwoord

Over welke Franstaligen die dat niet zagen zitten, hebben we het P. ? Ooit een **referendum** over geweest ? Niet hé. Het ging dus niet om "de Franstaligen" maar om een "elite", die dat beslist heeft. Dat kunnen we al "de Franstaligen" van nu, niet meer aanwrijven.

Van neerbuigende houding heb ik nooit iets gemerkt bij Franstaligen. Tegendeel zelfs want ik deed inspanning om hun taal te spreken én dat schept overal ter wereld **'goodwill'**, terwijl zij vaak beseften dat ze "mijn taal" niet konden. Dat vinden velen zelf jammer, dat ze niet beter Nederlands geleerd hebben.

Ik denk dat met wat goeie wil Belgie nu nog tweetalig te maken is, maar de politiciers, die bloedzuigers die teren op zoveel mogelijk volk opeenstapelen, die willen dat niet want Divide et impera.

En Etienne Vermeersch, Lucifer vergeve het hem, maar op dat punt is hij blijven steken in ressentimenten van het begin van de 20ste eeuw.

De toekomst is aan de hoffelijke meertaligheid.

Tricolore groeten, JP

Beste JP

Ben nog steeds in **Spanje** waar crisis zwaar toeslaat: **25% werkloosheid 50% bij de jongeren !**

Maar maar kijk eens: een Amerikaanse groep wil in Madrid **"Eurovegas"** neerpoten met 12 hotelsn, 6 goktenten en 3 golfterreinen... Allé zeg en Die Madrilenen Willen daar niet van... Straf hé ?? - T.

PS Ander nieuw nieuws uit Spanje: een jongere die zijn werk of inkomen verliest en die (omdat hij niet meer kan betalen) terug bij zijn ouders onderdak vindt, welnu als die ouder meer verdient/ontvangt dan 410€ per maand, wel dan verliest die jongere zijn vervangingsinkomen, zo hoorde Ik net... Allé goe bezig.

Ook de moeite dit: vg, J.

The Cause Of Riots And The Price of Food

If we don't reverse the current **trend in food prices**, we've got until **August 2013** before **social unrest sweeps the planet**, say complexity theorists

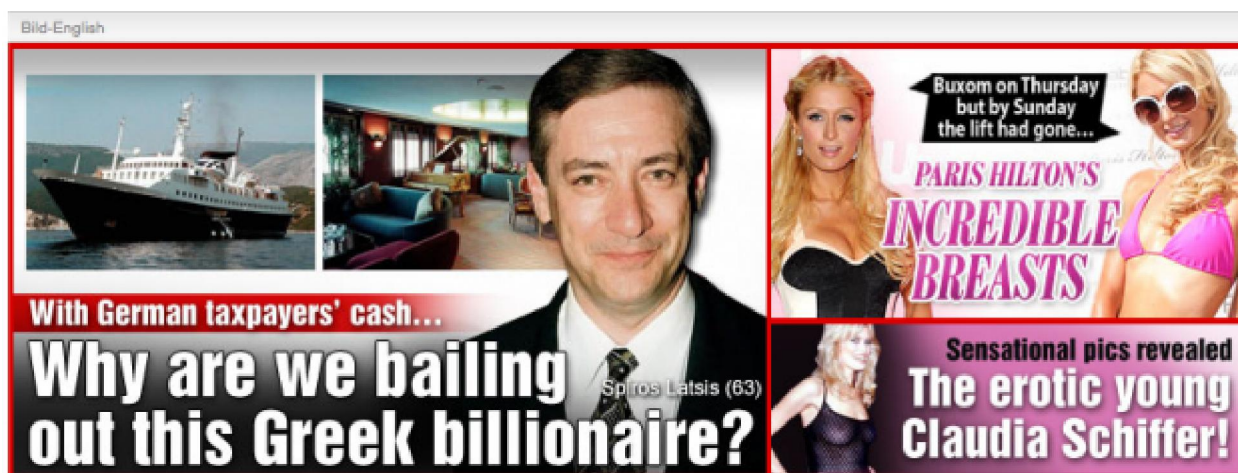
<http://www.technologyreview.com/view/425019/the-cause-of-riots-and-the-price-of-food/>

Een onderzoekje waard ?; T.

Subject: Arm Griekenland ?

De **Griekse reders** hebben de **grootste handelsvloot ter wereld in handen**: samen ruim 4100 schepen, goed voor **16 procent van de wereldhandelsvloot**. Dat is meer dan de Japanners of de Chinezen. De Griekse rederijen verdienen meer dan de hele toeristische sector. In 2010 - **2011 is (nog) niet bekend** - zagen de grote reders hun inkomsten stijgen tot **15,4 miljard euro**. (Het toerisme genereerde - toen nog - 9 miljard euro inkomsten) Toch vloeit van die rederij-miljarden haast geen cent naar de staat. De reders genieten sinds jaar en dag, via een netwerk van fiscale maatregelen, feitelijk een belastingvrijstelling. De fiscus kijkt hun rekeningen niet in. Elke Griekse miljonairsfamilie met aandelen in een rederij of in een maritiem consortium – samen zo'n duizend families – is op die manier vrijgesteld. Een goed geolied fiscaal paradijs. De reders bewaren hun geld in Zwitserland of in Cyprus, in Liechtenstein of in Londen.

De **allerrijkste is Spiros Latsis**, de zoon van de oude scheepsmagnaat John Latsis. De familie Latsis is ook actief in de scheepsbouw en de bankwereld. Zoon Spiros is bovendien de grootste aandeelhouder van Hellenic Petroleum. Op de lijst van de multimiljardairs in de wereld staat hij op nummer 68. **Hij studeerde aan de London School of Economics, samen met ene José Manuel Barroso. In juni 2004 wordt Barroso voorzitter van de Europese Commissie. Twee maanden later, in augustus, is hij uitgenodigd voor een weekje vakantie op een pronkerig plezierjacht van de familie Latsis.** Latsis heeft net PrivatSea opgestart, een exclusieve jachtclub die haar leden "een buitengewone ervaring aan boord van 's werelds spectaculairste jachten" belooft. Inclusief de Alexandria, die met haar lengte van 400 voet het op drie na grootste jacht ter wereld is. Daar waar Aegaeus zich in zee stortte, trekken Barroso en Spiros Latsis samen de zwembroek aan op het dek van misschien wel het meest luxueuze jacht op aarde. **Een maand later keurt de Europese Commissie 10,3 miljoen euro subsidie van de Griekse staat aan de scheepswerven van de familie Latsis goed.** Toeval? Of "ons kent ons, wie doet ons wat".

Zelfs in 'Bild' kunnen ze er niet om lachen

Barosso &

Van

Rompuy

INTERNATIONAAL

Van **Luc Vankrunkelsven** kon u in De Groene Belg al enkele tientallen bijdragen over Brazilië en de internationale voedselhandel lezen. Toen we onlangs wat informatie uitwisselden, zond hij volgende tekst toe die al dateert uit 2005 maar nog altijd meer dan de moeite van het lezen waard blijft omdat er weer veel in staat over de voedselhandel waar wij gewone voedsel-tot-ons-nemers geen flauw benul van hebben. Omdat het een krachtig korte geschiedenis van de scheepvaart brengt ook.

Kruisende Nachtelijke Schepen

De geschiedenis werd sterk bepaald door de evolutie van schepen en van de scheepvaart. Het oude Griekenland had er zijn bosrijkdom en vruchtbare grond voor over om de Middellandse Zee en omstreken militair te beheersen.

Anno **1492** ging Christoffel **Colombus** op expeditie. Hij meende in India te belanden, maar kwam in Amerika terecht. Vandaar dat wij de inheemse bevolking tot op vandaag gemakshalve 'indianen' noemen. Vanuit Europees perspectief blijven wij al meer dan vijf eeuwen van een '**ontdekking**' spreken. Columbus als de ontdekker of, volgens sommige historici beweren: de 'terugvinder' van een 'verloren continent'. Het perspectief van de oorspronkelijke bewoners leert ons nochtans haarscherp: het gaat om **invasie en overrompeling**.

Anno **1500** deed Pedro Álvares Cabral het nog eens over: de herontdekking van 'Terra da Santa Cruz'. Omwille van het rode Brashout werd dit immense land later '**Brasil**' genoemd.

In een driehoek over de Atlantische Oceaan

De globalisering kon beginnen. Portugezen en Spanjaarden beheersten de zeeën en de overzeese gebieden. **Hollanders, Fransen en Britten volgden.** Waren Portugezen als piraten eerder geïnteresseerd in het beheersen van de wereldzeeën dan wel in het achterliggende land, allen – Fransen, Britten, Hollanders, Portugezen, Spanjaarden: Europeanen dus - zetten hun zinnen op verre einders, verre landen, woeste wateren, suikerriet, goud, zilver, slaven. De schepen waren hun instrumenten om deze beloften te bereiken. Allen genoten van de lucratieve winsten van de internationale slavenhandel.

Eeuwenlang bestond er een schependriehoek tussen Europa-Afrika-Amerika. Om me even tot Spanje en Portugal te beperken: met goud en zout, tabak en wapens kochten de kolonistoren van (dikwijls Islamitische) slavenhandelaars de Afrikanen om hen naar de twee Amerika's te deporteren. Zo ontstond de intercontinentale Europese **wapenindustrie**, innig verbonden met de **slavenhandel**. Over hoeveel miljoenen mensen het ging, dan kan geen geschiedkundige ons met zekerheid zeggen. Waren het er 5 miljoen? 10 miljoen? Meestal wordt gesteld: drie miljoen mensen richting Noord Amerika (Virginia en Florida), drie miljoen naar de Caraïben en drie miljoen naar Brazilië. Velen stierven tijdens de overtocht en werden gewoon in de oceaan gedumpt. Samen met de slaven transporteerden de handelsschepen in het ruim Europese heiligenbeelden. Die maakten grote indruk op de Afrikanen en op de oorspronkelijke bevolking, wat in niet geringe mate bijdroeg tot het succes van de onderneming.

Als de overlevenden gelost werden in Rio de Janeiro, São Luis, Salvador da Bahia, konden de schepen **richting Europa** stevenen. Deze keer waren ze gevuld met ruw verwerkte suiker ('rapadura' om in Noord Europa verder te raffineren) en allerlei kruiden ('drogas do sertão'). Pau do Brasil (roodhout), goud en zilver werden eveneens overvloedig versast, maar dat was binnen een andere economische cyclus. Piet Heyn en de Nederlandse geschiedenis is ons in deze niet onbekend.

19e eeuw: schepeneeuw

In de **19e eeuw** kenden we op de oceanen de **Grote Sprong Voorwaarts**. Nog nooit werden zoveel slaven versast, als amper 200-160 jaar geleden. **De stoomboot** zou de bewegingen op de oceanen opvoeren, vanuit Europa naar alle winstrekken. Als we de statistieken van de wereldbevolking onder ogen nemen, komen we tot een zeer vreemde vaststelling. In 1820 was Europa dun bevolkt. De meeste van de 123 miljoen Europeanen leefden nog in dorpen van wat momenteel overlevingslandbouw heet, al zaten we toen al midden in de industrialisering met de samenhangende verpaupering in de steden. In 1900 was hun aantal meer dan verdubbeld tot 267 miljoen. Tien jaar later waren ze/we met 294 miljoen. Vanwege uitzichtloze armoede en honger (aardappelziekte!) verhuisden tussen 1846 en 1924 vijfenvijftig (55!) miljoen Europeanen naar de Amerika's, Australië, Nieuw-Zeeland, zuidelijk Afrika en Siberië. **In een eeuw tijd was in 1930 het blanke deel van de wereldbevolking gegroeid tot 35 %.**

Dit proces van migratie is **gekanteld, toen de bevolking van het Zuiden sneller ging groeien** en deze van Europa begon te krimpen. Migratie behoorde plotseling niet meer tot het systeem. Integendeel, migratie wordt een gunst die mondjesmaat wordt toegekend aan wie het wereldsysteem kan dienen. Indiase informatici mogen bijvoorbeeld Europa binnen. Turkse of Afrikaanse arbeiders zijn voor ons goed gevoel eerder bedreigend.

Schepen vol tarwe en katoen

Het verhaal van de kruisende schepen zette zich vooral door in de euforie van de 19e eeuw. Terwijl de eeuwenoude driehoek Afrika-Amerika-Europa nog een tijd overeind bleef, **ontvluchtten miljoenen Europeanen zélf hun land**. Om in te gaan op de lokroep van de Nieuwe Wereld. De mensenhandel verleidde bijvoorbeeld Polen met een beloftevol, rijkelijk leven in het San Francisco van de Verenigde Staten. Onwetend werden ze afgezet in het woud van São Francisco in Santa Catarina, zuid Brazilië. Vele van deze eerste 'colonos' overleefden het avontuur niet.

Terwijl sinds de jaren '70 van de 20ste eeuw **migratie van mensen richting Europa afgeblokt wordt, blijft de migratie van goederen doordenderen**. Anno 1850 zien we door de nieuwe technologie van de stoomboot dat miljoenen tonnen tarwe en katoen uit de VS Europa binnenstromen. Op het eerste gezicht is dit een welkome oplossing voor het hongerprobleem, ontstaan na de aardappelziekte. Door de goedkope import komt echter de landbouw in onze contreien in crisis. Boeren gaan failliet. De vlas- en lakennijverheid stuiken in elkaar door de invoer van goedkoop katoen. Welvarende steden, zoals het Waalse Ath, verkommeren.

Familie Cargill heeft sinds halfweg 19e eeuw de internationale graanhandel in handen. Samen met vier andere multinationals verdeelt dit 'familiebedrijf' in de 21ste eeuw nog altijd de wereldhandel in tarwe en aanverwante bulkproducten (1).

Wereldschepen, koeltechniek en petroleum

De 20ste eeuw wordt dé eeuw van het wereldschip. De eeuw van zeereuzen: bulkschepen, containerschepen, koelschepen, petroleumtankers, gastankers. Vooral die petroleumtankers komen bij ongevallen met de regelmaat van een klok in het nieuws. Telkens gaat het om verwoestende milieudrama's. Petroleum en zijn derivaten zijn de laatste 100 jaar de bloedsomloop van het handelssysteem. Zonder energie geen bulk, geen containers, geen koeling. Geen diepvrieskippen uit Brazilië op ons bord.

Voor de combinatie van de zeereus met de moderne koeltechnieken en de grote zeehavens maken dat de regionale landbouw wereldwijd ontregeld en vernietigd wordt. De vrachtwagen en zelfs de trein op het vasteland kunnen niet concurreren tegen het wereldschip. Het wordt goedkoper om producten uit Argentinië naar Rotterdam te vershippen, dan ze zelf te produceren of dan ze in Duitsland te kopen.

Kruisende en 'dobberende' schepen

Het is een intrigerende vraag wat er in de zeereuzen terug versleept wordt, nadat ze in Rotterdam of in Antwerpen hun sojavracht gelost hebben. Cargill en co hebben onderhand sinds de Groene Revolutie van de 20ste eeuw niet alleen de graanhandel vanuit Amerika en Europa in handen; ze vershippen ook de bulk van graanvervangers: soja, tapioca, aardnotenschroot, vismeel, katoenschroot en zoveel meer.

Cargill gebruikt voor zijn schepen op zee nu ook windenergie

Bij mijn weten is nooit grondig bestudeerd hoe het concreet gaat. Sinds 1962 is er de stijgende tonnenmaat aan import van graanvervangers –soja op kop – in onze havens. **Wat vervoeren ze bij hun terugkeer?** Pesticiden en meststoffen – petroleum dus- om de volgende mijncyclus (pardon, landbouwcyclus) mogelijk te maken? Of is het Frans of Amerikaans graan dat grote delen van Afrika en Zuid Amerika voedt? Er rest ons alleen duisternis. Nacht.

Geweten is dat Cargill niet alleen kruisende schepen heeft, maar **ook permanent ‘dobberende schepen’** met graan op de wereldzeeën. In het kader van speculatie, van hongersnoden, van interessante onverwachte leveringen zijn ze onmiddellijk wereldwijd inzetbaar. Zoals de oorlogsbodems van de Amerikaanse marine in de Golf . .

Luc Vankrunkelsven,

2 juli 2005, International Day of Cooperatives

In Nederland verscheen een erg boeiende analyse van de grootste octopus der octopussen: **Cargill**, het onbekende, duistere ‘familie’bedrijf dat wereldwijd de onzichtbare hand in een groeiend aantal transacties heeft.

Jan Paul Smit, m.m.v. Herman Verbeek, **Duistere machten. Cargill en andere agro-concerns bedreigen de boeren, de wereld, ons eten.** Agri & Cultuur, Amsterdam 2000. Het boek kan gedownload worden op www.ddh.nl/duurzaam/landbouw

De Groene Belg-Abonnement

Voor ieder met beperkt budget: 10 tot 25 Euro / jaar

Gewoon abonnement: 50 Euro / jaar

Steunabonnement: 75 of 100 of ... Euro / jaar

Abonnement te betalen op BE13-4253-1567-1139 - BIC: KREDBEBB

van vzw Mediadoc, Broux 73, 4830 Limbourg www.mediadoc.be - www.degroenebelg.be

De Groene Belg is een onafhankelijke uitgave van vzw Mediadoc. Voor alle correspondentie:
mediadoc.diva@skynet.be